

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**Преговарачка позиција Републике Србије за Међувладину конференцију о
приступању Републике Србије Европској унији
за Поглавље 9 „Финансијске услуге”**

Београд, 2017. године

I Уводна декларација

Република Србија прихвата правне тековине Европске уније у Поглављу 9 – Финансијске услуге и биће у позицији да их у потпуности спроведе до ступања у чланство онако како оне гласе на дан 1. јануар 2017. године. Република Србија ће спровести преостале правне тековине, тј. тековине настале након 1. јануара 2017. године, до ступања у чланство ЕУ, у складу са резултатима преговора у овом поглављу.

Република Србија не захтева специфична прилагођавања у овом поглављу.

II Постојећи законодавни и институционални оквир

Поглавље 9 – Финансијске услуге обухвата четири основне подобласти: банкарство и финансијски конгломерати, осигурање и струковне пензије, инфраструктура финансијских тржишта и тржишта хартија од вредности и инвестиционе услуге.

II 1. Законодавни оквир

II 1.1. Банкарство и финансијски конгломерати

Правни оквир Републике Србије који уређује оснивање, пословање и контролу пословања банака, обухвата: Закон о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015 и 40/2015 – Одлука УС), Закон о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2005, 91/2010 и 14/2015), Закон о заштити корисника финансијских услуга („Службени гласник РС“, бр. 36/2011 и 139/2014), Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС“, бр. 20/2009, 72/2009, 91/2010 и 139/2014) и Закон о платним услугама („Службени гласник РС“, бр. 139/2014), као и подзаконска акта која су донета на основу наведених закона.

Закон о банкама и акти донети на основу овог закона делимично су усклађени са Директивом 2013/36/ЕУ Европског парламента и Савета од 26. јуна 2013. године о приступу активностима кредитних институција и пруденцијалном надзору кредитних институција и инвестиционих друштава, којом се мења и допуњава Директива 2002/87/ЕЗ и укидају Директиве 2006/48/ЕЗ и 2006/49/ЕЗ и Уредбом (ЕУ) бр. 575/2013 Европског парламента и Савета од 26. јуна 2013. године о пруденцијалним захтевима за кредитне институције и инвестициона друштва, којом се мења и допуњава Уредба (ЕУ) бр. 648/2012.

Неусклађеност постоји у делу који се односи на оснивање и пословање банака и огледа се у немогућности пружања услуга банака из Европске уније преко огранака тих банака у Републици Србији.

Домаће законодавство није усклађено са Директивом 2002/87/ЕЗ Европског парламента и Савета о допунском надзору кредитних институција, друштава за осигурање и инвестиционих компанија у финансијском конгломерату, којом се мењају и допуњују Директиве Савета 73/239/ЕЕЗ, 79/267/ЕЕЗ, 92/49/ЕЕЗ, 92/96/ЕЕЗ, 93/6/ЕЕЗ и 93/22/ЕЕЗ, као и Директивама 98/78/ЕЗ и 2000/12/ЕЗ Европског парламента и Савета (са последњом изменом Директива 2013/36/ЕУ Европског парламента и Савета од 26. јуна 2013. године).

У области финансијских извештаја и консолидованих финансијских извештаја за банке и друге финансијске институције, важећи правни оквир у Републици Србији делимично је усклађен са Директивом 86/635/ЕЕЗ о годишњим извештајима и консолидованим годишњим извештајима банака и других финансијских институција. Обавеза састављања годишњих финансијских извештаја банака и консолидованих финансијских извештаја прописана је Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, 62/2013), а ближе је уређена подзаконским актима Народне банке Србије, и то Одлуком о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке („Службени гласник РС“, бр. 71/2014 и 135/2014), Одлуком о облику и садржају статистичког извештаја за банке („Службени гласник РС“ бр. 71/2014), Одлуком о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за банке („Службени гласник РС“, бр. 71/2014 и 135/2014) и Одлуком о прикупљању, обради и достављању података о стању и структури рачуна из Контног оквира („Службени гласник РС“, бр. 71/2014 и 135/2014).

Област оснивања, пословања и надзора над институцијама електронског новца уређена је Законом о платним услугама („Службени гласник РС“, бр. 139/2014) и подзаконским актима донетим на основу тог закона. Законодавни оквир, а који је у претежној мери предмет садржаја Преговарачког поглавља 4 - Слободно кретање капитала, делимично је усклађен са директивама Европске уније (Директива 2007/64/ЕЗ Европског парламента и Савета од 13. новембра 2007. године о платним услугама на унутрашњем тржишту и Директива 2009/110/ЕЗ Европског парламента и Савета од 16. септембра 2009. године о оснивању, надзору и пословању институција електронског новца).

У вези са пословањем пружалаца платних услуга на нивоу Европске уније, тренутно не постоји могућност кредитних институција, платних институција и институција електронског новца са седиштем у држави чланици Европске уније да пружају платне услуге или издају електронски новац у Републици Србији само на основу одговарајуће дозволе коју је таква институција стекла у матичној земљи.

Правни оквир за системе осигурања депозита у Републици Србији чине Закон о осигурању депозита („Службени гласник РС“, бр. 14/15), Закон о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС“, бр. 14/15), Закон о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2005, 91/2010 и 14/2015) и Закон о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање („Службени гласник РС“, бр. 14/15). Наведени прописи су у великој мери усклађени са одредбама Директиве 2014/49/ЕУ о Системима за осигурање депозита. Неусклађеност се односи на ниво осигураног износа (у Србији осигурани износ је 50.000 евра по депоненту по банци, док је у ЕУ 100.000 евра по депоненту по банци), обухват категорија осигураних депонената (у Србији су заштићени депозити физичких лица, предузетника, микро, малих и средњих правних лица, док у ЕУ, поред наведених депонената, осигурану категорију представљају и привредни субјекти који имају статус великих правних лица, осим финансијских институција, осигуравајућих друштава, пензионих фондова и државних органа и институција, као и органа локалне управе), модел обрачуна и наплате премије осигурања заснован на ризику, коришћење осигураног износа као основице за обрачун премије осигурања, дефиницију појма и покрића рачуна у заједничком власништву.

Област реорганизације и ликвидације банака уређена је Законом о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање („Службени гласник РС“, бр. 14/2015), који

није усклађен са Директивом 2001/24/ЕЗ Европског парламента и Савета од 4. априла 2001. године о реорганизацији и ликвидацији кредитних институција, с обзиром да није допуштено прекогранично пружање услуга банака преко огранака.

Реструктурирање банака у Републици Србији уређено је Законом о банкама, Законом о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање, Законом о осигурању депозита и Законом о Агенцији за осигурање депозита. Правни оквир Републике Србије је након великих и значајних реформи из фебруара 2015. године делимично усклађен са принципима и правилима прописаним у Директиви 2014/59/ЕУ Европског парламента и Савета од 15. маја 2014. године о успостављању оквира за опоравак и решавање проблематичних кредитних институција и инвестиционих друштава (у даљем тексту: Директива 2014/59/ЕУ), а неусклађеност постоји у погледу посебних механизма (аранжмана) за финансирање реструктурирања, као и у погледу сарадње са државама чланицама и трећим државама и регулаторним телима, односно телима надлежним за реструктурирање из ових држава.

Правни оквир Републике Србије у области реструктурирања банака, поред поменутих закона, чине и одговарајући подзаконски акти којима се разрађују одредбе закона. Између осталог, поједине одредбе Директиве 2014/59/ЕУ пренете су у домаћи правни оквир кроз одредбе Одлуке о минималном захтеву за капиталом и подобним обавезама банке („Службени гласник РС“, бр. 30/2015) и Одлуке о информацијама и подацима који се достављају Народној банци Србије за потребе израде и ажурирања плана реструктурирања банке и банкарске групе („Службени гласник РС“, бр. 78/2015).

II 1.2. Осигурање и струковне пензије

Правни оквир Републике Србије који уређује област осигурања и струковних пензија, обухвата: Закон о Народној банци Србије, Закон о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 139/2014), Закон о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање („Службени гласник РС“, бр. 14/2015), Закон о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 51/2009...7/2013 – одлука УС), Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник РС“, бр. 85/2005 и 31/2011) и Закон о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62/2013), као и подзаконска акта која су донета на основу наведених закона.

Законом о осигурању и подзаконским актима донетим на основу тог закона извршено је делимично усклађивање са Директивом 2009/138/ЕЗ Европског парламента и Савета од 25. новембра 2009. године о започињању и обављању послова осигурања и реосигурања (Солвентност II). Имајући у виду да се у време доношења Закона о осигурању и подзаконских аката у Европској унији примењивао оквир Солвентност I, те нису била донета сва акта за имплементацију Солвентности II, а узимајући у обзир степен развијености сектора осигурања у Републици Србији, усклађивање домаће регулативе извршено је са оквиром Солвентност I, уз имплементацију квалитативних захтева другог стуба Солвентности II, док први и трећи стуб још увек нису имплементирани. Потпуна усклађеност није постигнута у погледу супервизије групе друштава за ре/осигурање.

Закон о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање је делимично усклађен са Солвентношћу II. Потпуна усклађеност није постигнута у погледу спровођења

поступка стечаја/ликвидације домаћих друштава за ре/осигурање у оквиру Европске уније и сарадње надлежних органа и размене информација између тих органа у вези са овим поступком у Европској унији.

Законом о обавезном осигурању у саобраћају преношење Директиве 2009/103/ЕЗ Европског парламента и Савета од 16. септембра 2009. године о осигурању од грађанскоправне одговорности у вези са употребом моторних возила и о извршавању обавезе осигурања од те одговорности је скоро довршено. Усклађеност је постигнута и у погледу важности јединствене премије осигурања од аутоодговорности (током важења уговора на целој територији Европске уније и то од дана уласка Републике Србије Европској унији). Уредба о утврђивању најниже суме осигурања на коју може бити уговорено осигурање власника моторних возила од одговорности за штету причињену трећим лицима („Службени гласник РС”, бр. 108/2014) је делимично усклађена са наведеном Директивом. Решења Директиве у погледу којих није постигнута потпуна усклађеност тичу се износа минималне суме осигурања од аутоодговорности.

Законом о осигурању и подзаконским актима донетим на основу тог закона, преношење Директиве 2002/92/ЕЗ Европског парламента и Савета од 9. децембра 2002. године о посредовању у осигурању, која је била на снази када су наведени прописи усвојени, је скоро довршено. Решења у погледу којих је потребно постигнути потпуну усклађеност са Директивом су: висина суме осигурања од професионалне одговорности за штете које настану обављањем делатности, додатни захтеви за инвестиционе производе засноване на осигурању, као и продаја полиса осигурања од аутоодговорности само од стране лиценцираних заступника у осигурању (правних лица и предузетника) на техничким прегледима возила. Имајући у виду да је у Европској унији донета нова Директива 2016/97/ЕУ Европског парламента и Савета од 20. јануара 2016. године о дистрибуцији осигурања потребно је извршити усклађивање и са новим решењима предвиђеним овом Директивом.

Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање („Службени гласник РС“, бр. 135/2014 и 102/2015) и Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање („Службени гласник РС“, бр. 135/2014, 141/2014 и 102/2015) потпуно су пренети одређени делови Директиве 91/674/ЕЕЗ Савета од 19. децембра 1991. године о финансијским извештајима и консолидованим финансијским извештајима друштава за осигурање. Решења Директиве у погледу којих још није постигнута потпуна усклађеност односе се на поједине позиције у оквиру биланса стања и биланса успеха, као и на напомене уз финансијске извештаје.

Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима и подзаконска акта донета на основу наведеног закона су делимично усклађена са Директивом 2003/41/ЕЗ Европског парламента и Савета од 3. јуна 2003. године о делатностима и надзору институција за струковне пензије. Решења Директиве у погледу којих није постигнута потпуна усклађеност односе се на прекограничне активности, правила инвестирања и уређење техничких резерви при обављању послова струковних пензија. Имајући у виду да је у Европској унији донета нова Директива 2016/2341/ЕУ Европског парламента и Савета од 14. децембра 2016. године о делатностима и надзору институција за струковне пензије потребно је извршити усклађивање са новим решењима предвиђеним овом Директивом.

II 1.3. Инфраструктура финансијског тржишта

Правни оквир у Републици Србији који уређује област инфраструктуре финансијског тржишта чине: Закон о тржишту капитала („Службени гласник РС”, бр. 31/2011, 112/2015 и 108/2016); Закон о Народној банци Србије („Службени гласник РС”, бр. 72/2003, ..., 14/2015); Закон о платним услугама („Службени гласник РС”, бр. 139/2014); Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/2011, ..., 5/2015); Закон о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар („Службени гласник РС”, бр. /2003, 61/2005, 64/2006 - испр. и 99/2011 - др. закон) и Закон о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/2009, ..., 83/2014). Такође, на поједина питања из ове области примењују се одредбе Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, ..., Службени лист СЦГ“, бр. 1/2003 – Уставна повеља).

Законодавство Републике Србије је делимично усклађено са правним тековинама Европске уније у овој области.

Домаће законодавство није усклађено са Директивом 2002/47/ЕЗ Европског парламента и Савета од 6. јуна 2002. године о финансијским средствима обезбеђења.

Правни оквир Републике Србије у вези са коначношћу поравнања заснива се на одредбама Закона о платним услугама којима се уређује материја коначности поравнања у платним системима. Наведене одредбе су у потпуности усклађене са Директивом 98/26/ЕЗ о коначности поравнања у платним системима и системима за поравнање хартија од вредности, с тим да ће се поједина решења из овог закона примењивати од дана уласка Републике Србије у Европску унију. Ради спровођења одредаба Закона о платним услугама из ове области донет је и сет подзаконских аката:

- Одлука о ближим условима и начину давања дозволе за рад платног система и сагласности на измене и допуне правила рада платног система („Службени гласник РС”, бр. 49/2015);
- Одлука о начину и критеријумима за утврђивање битних платних система („Службени гласник РС”, бр. 49/2015);
- Одлука о начину одржавања и унапређивања стабилног и сигурног рада платног систем и извештавању Народне банке Србије („Службени гласник РС”, бр. 49/2015);
- Одлука о ближим условима и начину вршења надзора над пословањем платних система („Службени гласник РС”, бр. 49/2015);

На основу члана 166. став 1. Закона о платним услугама и тачке 3. Одлуке о начину и критеријумима за утврђивање битних платних система Народна банка Србије донела је Одлуку о утврђивању битних платних система (Г. бр. 6788 од 16.9.2015. године), којом су RTGS платни систем Народне банке Србије и Клиринг платни систем Народне банке Србије утврђени као битни платни системи. Народна банка Србије као оператор наведених платних система такође је извршила усклађивање правила рада ових система са захтевима које Закон о платним услугама прописује у вези са коначношћу поравнања у битном платном систему а који се односе на утврђивање тренутка прихватања налога за пренос у платном систему и тренутка од када учесник и треће лице не могу опозвати тај налог (тренутак неопозивости налога за пренос). Имајући у виду наведено, преношење Директиве 98/26/ЕЗ у правни оквир Републике Србије, у делу који се односи на коначност поравнања у платним системима, је остварено.

У вези са коначношћу поравнања у системима за поравнање хартија од вредности законодавство Републике Србије није усклађено са одредбама Директиве 98/26/ЕЗ о коначности поравнања у платним системима и системима за поравнање хартија од вредности.

Правни оквир Републике Србије није усклађен са: Уредбом (ЕУ) бр. 648/2012 о ОТС дериватима, централним тржишним учесницима и депоима података о трговању и Уредбом (ЕУ) бр. 909/2014 о унапређењу салдирања хартија од вредности у Европској унији и о централним депоима хартија од вредности.

Правни оквир Републике Србије није усклађен са Уредбом (ЕУ) бр. 2015/2365 о транспарентности трансакција финансирања хартија од вредности и поновној употреби и измени Уредбе (ЕУ) бр. 648/2012 .

II 1.4. Тржишта хартија од вредности и инвестиционе услуге

Правни оквир у Републици Србији који уређује област тржишта капитала чине: Закон о тржишту капитала („Службени гласник РС”, бр. 31/11, 112/15 и 108/16) и Закон о инвестиционим фондовима („Службени гласник РС”, бр. 46/06, 51/09, 31/11 и 115/14).

Тржишта финансијских инструмената

Закон о тржишту капитала делимично је усклађен са Директивом 2004/39/ЕЗ Европског парламента и Савета од 21. априла 2004. године о тржиштима финансијских инструмената којом се мења и допуњава Директива Савета 85/611/ЕЕЗ и 93/6/ЕЕЗ и Директива Европског парламента и Савета 2000/12/ЕЗ и на основу које престаје да важи Директива Савета 93/22/ЕЕЗ (MiFID I). Наиме, Закон није усклађен са наведеном директивом у погледу уређивања статуса системских интернализатора, везаних заступника, матичне државе и државе домаћина, као и могућности обављања инвестиционих услуга и активности страних инвестиционих друштава у филијалама и њиховог приступа систему централног регистра, клиринга и салдирања, као и приступа домаћем регулисаном тржишту. Такође, Закон није усклађен са Директивом 2014/65/ЕУ Европског парламента и Савета од 15. маја 2014. године о тржиштима финансијских инструмената којом се мења и допуњава Директива 2002/92/ЕЗ и Директива 2011/61/ЕУ (MiFID II).

Закон о тржишту капитала и подзаконска акта Агенције за осигурање депозита делимично су усклађени са одредбама Директиве 97/9/ЕЗ Европског парламента и Савета од 3. марта 1997. године о системима за обештећење инвеститора. Неусклађеност домаћег законодавства, између осталог, односи се на инвестиционе услуге и активности обухваћене системом за заштиту инвеститора, покриће новчаних средстава без обзира на валуту, као и на пословање филијала инвестиционих друштава.

Проспекти

Закон о тржишту капитала делимично је усклађен са Директивом 2003/71/ЕЗ Европског парламента и Савета од 4. новембра 2003. године о проспекту који се објављује приликом јавне понуде или укључивања у трговање хартија од вредности, којом се мења

и допуњава Директива 2001/34/ЕЗ осим у делу који се односи на понуде страних издаваоца, прекограничне понуде и кажњавање за покушај противзаконитог поступања.

Закон о тржишту капитала није усклађен са Директивом 2010/73/ЕУ Европског Парламента и Савета од 24. новембра 2010. којом се мења Директива 2003/71/ЕЗ о проспекту који се објављује приликом јавне понуде или укључивања у трговање хартија од вредности и којом се мења Директива 2004/109/ЕЗ о усклађивању захтева за транспарентношћу у вези са подацима о издаваоцима чије су хартије од вредности укључене у трговање на организованом тржишту.

Злоупотреба на тржишту

Закон о тржишту капитала и подзаконска акта донета у циљу његовог спровођења делимично су усклађени са Директивом 2003/6/ЕЗ Европског парламента и Савета од 28. јануара 2003. године о трговању на основу инсајдерских информација и манипулацијама на тржишту (злоупотреби тржишта).

Последњим изменама и допунама Закона о тржишту капитала из 2016. године извршено је делимично усклађивање са Директивом 2014/57/ЕУ о кривичним делима за злоупотребе на тржишту и Уредбом 596/2014/ЕУ Европског парламента и Савета од 16. априла 2014. о злоупотребама на тржишту којом се укида Директива 2003/6/ЕЗ Европског Парламента и Савета и Директиве Комисије 2003/124/ЕЗ, 2003/125/ЕЗ и 2004/72/ЕЗ. Наиме, овим изменама Закон није усклађен са одредбама Директиве 2014/57/ЕУ које се односе на злоупотребе одређеним финансијским инструментима, које наше законодавство још увек не познаје, као и са одредбама Уредбе 596/2014/ЕУ које се односе на објављивање идентитета лица за које је Комисија за хартије од вредности утврдила да су извршила злоупотребе на тржишту.

Инвестициони фондови

Закон о инвестиционим фондовима је делимично усклађен са Директивом 2009/65/ЕЗ Европског парламента и Савета од 13. јула 2009. године о координацији закона, прописа и административних одредби које се односе на подухвате везане за колективне инвестиције у преносиве хартије од вредности (UCITS). Наиме, неусклађеност постоји у делу који се односи на ограничења улагања фондова, нарочито улагања у државне хартије, master-feeder структуре не постоје, није дозвољен директан приступ иностраних фондова домаћем тржишту ни прекогранично спајање и није прописана политика у вези зарада у друштвима за управљање. Такође, Закон није усклађен са Директивом 2014/91/ЕУ Европског парламента и Савета од 23. јула 2014. којом се мења и допуњава Директива 2009/65/ЕЗ Европског парламента и Савета од 13. јула 2009. године о координацији закона, прописа и административних одредби које се односе на подухвате везане за колективне инвестиције у преносиве хартије од вредности (UCITS V).

Правни оквир Републике Србије није усклађен са Директивом 2011/61/ЕУ о алтернативним инвестиционим фондовима и друштвима за управљање тим фондовима.

Правни оквир Републике Србије није усклађен са Уредбом 2015/760/ЕУ о европским дугорочним инвестиционим фондовима и Уредбом 1286/2014 о документима

са кључним информацијама о структурираним инвестиционим производима за мале инвеститоре и инвестиционим производима по основу осигурања.

II 2. Институционални оквир

II 2.1. Банке и финансијски конгломерати

У Републици Србији постоји одговарајући институционални оквир за преношење, спровођење и делотворну и ефикасну примену правних тековина Европске уније у оквиру подбласти банака и финансијских конгломерата, а надлежне институције су Народна банка Србије, Министарство финансија и Агенција за осигурање депозита.

Функције и одговорности Народне банке Србије као супервизора су прописане Законом о Народној банци Србије. У оквиру функције надзора банака основни задаци Народне банке Србије су: издавање и одузимање банкама дозволе за рад и вршење контроле бонитета и законитости пословања банака, заштита права и интереса корисника финансијских услуга које пружају банке, као и остале области надзора (спречавање прања новца, примена Закона о девизном пословању итд.). Поред обављања надзора, Народна банка Србије је такође регулаторни орган и институција која је надлежна за спровођење Закона о банкама и доношење подзаконских аката по основу тог закона.

У оквиру Народне банке Србије, образована је Управа за надзор над финансијским институцијама (у даљем тексту: Управа за надзор) без статуса правног лица, ради ефикаснијег обављања активности везаних за контролу пословања банака, платних институција, осигуравајућих друштава, давалаца финансијског лизинга, као и друштава за управљање добровољним пензијским фондовима. Једна од четири основне организационе јединице у оквиру Управе за надзор је Сектор за контролу пословања банака који се састоји од 5 ужих организационих јединица, и који је одговоран за активности: посредне контроле пословања банака, непосредне контроле пословања банака, правних питања, развоја и специјалне контроле (банака, пружалаца платних услуга и давалаца финансијског лизинга). Сектор тренутно има 115 запослених, од чега се 19 запослених бави пословима непосредне контроле банака, а 35 запослених пословима посредне контроле банака.

У оквиру Сектора за контролу пословања банака, за обављање послова лиценцирања и надзора над пружаоцима платних услуга, формирана је ужа организациона јединица - Одсек за надзор над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца са шест запослених.

Народна банка Србије врши и функцију тела надлежног за реструктурирање банака. У циљу обављања послова у оквиру те функције, у првој половини 2015. године у оквиру Народне банке Србије образована је посебна организациона јединица – Сектор за реструктурирање банака, функционално и организационо независна у односу на друге организационе јединице у Народној банци Србије. Сектор за реструктурирање банака тренутно има седам запослених.

У Републици Србији Агенција за осигурање депозита обавља послове осигурања депозита и организује фонд за заштиту инвеститора.

На пословима праћења правних тековина Европске уније и усклађивања домаћег законодавства са тим тековинама у области банкарства ефективно је ангажовано око 15 запослених из пет сектора/дирекција Народне банке Србије.

Поред Народне банке Србије на пословима очувања финансијске стабилности у Републици Србији ангажовано је и Министарство финансија и Агенција за осигурање депозита. У Министарству финансија, у оквиру Сектора за финансијски систем, организована је Група за банкарство и осигурање у којој се двоје запослених бави питањима из области банкарства. Агенција за осигурање депозита је надлежна за обавезно осигурање депозита физичких лица, предузетника, микро, малих и средњих правних лица код банака ради заштите депозита тих лица као и за заштиту инвеститора и обезбеђења финансијске стабилности у Републици Србији.

У Републици Србији постоји одговарајућа институционална структура за правилно преношење, спровођење и делотворну и ефикасну примену правних тековина Европске уније у области пословања банака, док у области допунског надзора кредитних институција, друштава за осигурање и инвестиционих компанија у финансијском конгломерату треба ојачати капацитете имајући у виду да тренутно не послује ниједан финансијски конгломерат, као и да не постоји регулаторни оквир којим се уређује додатни надзор финансијских конгломерата.

II 2.2. Осигурање и струковне пензије

У Републици Србији постоји одговарајући институционални оквир за преношење, спровођење и делотворну и ефикасну примену правних тековина Европске уније у оквиру подобласти осигурања и струковних пензија, а надлежне институције су Народна банка Србије, Министарство финансија, Агенција за осигурање депозита, Удружење осигураваача Србије, Министарство унутрашњих послова и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Народна банка Србије је регулатор и супервизор делатности осигурања у Србији. Народна банка Србије врши надзор над обављањем делатности осигурања, у складу са Законом о осигурању и Законом о Народној банци Србије, ради заштите права и интереса осигураника и других корисника осигурања, и обавља друге послове утврђене законом којима доприноси очувању и јачању стабилности финансијског система. Народна банка Србије доноси подзаконске акте ради спровођења закона из области осигурања.

У оквиру Управе за надзор над финансијским институцијама Народне банке Србије организован је Сектор за надзор над обављањем делатности осигурања (55 запослених) са пет ужих организационих јединица – одељења надлежних за: посредни надзор (11), непосредну контролу (8), правна питања (12 - укључујући и 4 запослена ангажована преваходно на пословима усаглашавања са правном тековином Европске уније), актуарске послове и статистику (9 - учествују и у непосредној контроли и усаглашавању са Солвентношћу II) и надзор над делатношћу добровољних пензијских фондова (8 – од којих троје запослених послове праћења и усклађивања домаћих прописа с прописима Европске уније обављају уз своје редовне активности). Народна банка Србије је члан IAIS (International Association of Insurance Supervisors) и IOPS (International Organisation of Pension Supervisors) и учествује у раду CESEE (South East Europe Network of Supervisors).

Министарство финансија је надлежно за послове државне управе који се односе на осигурање имовине и лица (нпр. доноси подзаконска акта ради спровођења закона из области осигурања). Министарство финансија, такође, врши надзор над обављањем јавних овлашћења од стране Удружења осигураваача Србије (информациони центар, зелена карта, Гарантни фонд) у складу са Законом о обавезном осигурању у саобраћају. У оквиру Сектора за финансијски систем у Министарству финансија, организована је Група за банкарство и осигурање, где је једно лице надлежно за област осигурања.

Агенција за осигурање депозита, основана посебним законом, врши функцију стечајног и ликвидационог управника друштава за ре/осигурање. Народна банка Србије и Агенција за осигурање депозита закључиле су Споразум о сарадњи и међусобној размени информација и података.

Надзор над применом Закона о обавезном осигурању у саобраћају врши и Министарство унутрашњих послова, односно Управа саобраћајне полиције, сагласно прописима који уређују делокруг њихове надлежности у овој области.

У погледу Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима надлежне институције су:

- Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – у оквиру Министарства Сектор за пензијско и инвалидско осигурање је надлежан за систем пензијског и инвалидског осигурања. У оквиру наведеног сектора организован је Одсек за нормативне, управно-надзорне послове и послове координације социјалне сигурности, са пет запослених, од којих један запослени, поред осталог, врши надзор над применом акта о пензијским плановима и обавља послове регистрације и вођења евиденције о пензијским плановима;
- Министарство финансија - у оквиру Сектора за финансијски систем је организована Група за тржиште капитала и хартије од вредности, која тренутно броји два запослена;
- Народна банка Србије - као супервизор добровољних пензијских фондова и друштава за управљање добровољним пензијским фондовима, доноси подзаконске акте ради спровођења наведеног закона. У Сектору за надзор над обављањем делатности осигурања, једно одељење је надлежно за послове надзора добровољних пензијских фондова.

II 2.3. Инфраструктура финансијског тржишта

Послови утврђени правним оквиром у области инфраструктуре финансијског тржишта обављају се у Народној банци Србије, Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности и Комисији за хартије од вредности, док се послови који се тичу нормативног дела обављају у Министарству финансија.

У складу са својим овлашћењима прописаним Законом о Народној банци Србије, Народна банка Србије води рачуна о ефикасном и сигурном функционисању и развоју платних система и, у складу са законом, доноси прописе којима се уређују ови системи, доприноси очувању и јачању стабилности финансијског система, те обавља и друге послове у вези са овом подблашћу.

У Народној банци Србије постоји адекватан институционални оквир у области инфраструктуре финансијских тржишта. Питањима која ова подобласт третира бави се довољан број запослених у односу на захтеве правних тековина Европске уније.

У складу са својим надлежностима прописаним одредбама Закона о тржишту капитала, Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности обавља послове у вези са регистрацијом финансијских инструмената, клирингом, салдирањем, регистрацијом трансакција финансијским инструментима, као и друге послове у вези са инфраструктуром финансијских тржишта.

На пословима праћења и усклађивања домаћег законодавства у области инфраструктуре финансијских тржишта, у делу хартија од вредности, у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности ангажован је недовољан број запослених, који ове послове обављају уз своје редовне активности. С обзиром на сложеност правних тековина ЕУ из ове области, а које је потребно правилно транспоновати, спровести и применити у правни оквир Републике Србије, потребно је повећати капацитете, као и обезбедити континуирано усавршавање запослених кроз различите видове техничке стручне помоћи и сарадње са земљама у региону и Европској унији.

Законом о министарствима прописано је да је политика уређења тржишта хартија од вредности и инвестиционих услуга у надлежности Министарства финансија. Ово министарство надлежно је за предлагање закона из ове области, као и за праћење и усаглашавање домаћих прописа са прописима Европске уније. У министарству, у Групи за хартије од вредности и тржиште капитала ангажован је недовољан број запослених, односно запослена су само два лица, која поред текућих послова обављају и послове усаглашавања домаћих прописа са прописима Европске уније. С обзиром на сложеност правних тековина Европске уније из ове области, а које је потребно правилно транспоновати, спровести и применити у правни оквир Републике Србије, потребно је повећати капацитете, као и обезбедити континуирано усавршавање запослених кроз различите видове техничке стручне помоћи и сарадње са земљама у региону и Европској унији.

Комисија за хартије од вредности на основу овлашћења утврђених у Закону о тржишту капитала између осталог даје сагласност на општа акта Централног регистра, депоа и клиринг хартија од вредности и у поступку усаглашавања истих са тековинама Европске уније и врши надзор над пословањем Централног регистра, депоа и клиринг хартија од вредности.

На пословима праћења и усклађивања домаћег законодавства у области инфраструктуре финансијских тржишта у Комисији за хартије од вредности ангажовано је троје запослених, који ове послове обављају уз своје редовне активности. Дакле, у оквиру Комисије за хартије од вредности питањима која ова подобласт третира бави се довољан број запослених у односу на захтеве правних тековина Европске уније.

II 2.4. Тржишта хартија од вредности и инвестиционе услуге

Надлежне институције за преношење, спровођење и примену правних тековина Европске уније су Министарство финансија, Комисија за хартије од вредности, Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, организатор тржишта (Београдска берза а.д. Београд) и Агенција за осигурање депозита.

Законом о министарствима прописано је да је политика уређења тржишта хартија од вредности и инвестиционих услуга у надлежности Министарства финансија. Ово министарство надлежно је за предлагање закона из ове области, израду мишљења у вези са њиховом применом и давање сагласности на подзаконске акте које доноси Комисија за хартије од вредности. У министарству, у Групи за хартије од вредности и тржиште капитала запослена су 2 лица која поред текућих послова обављају и послове усклађивања домаћих прописа са прописима ЕУ. С обзиром на сложеност правних тековина ЕУ из ове области, а које је потребно правилно транспоновати, спровести и применити у законодавни систем Србије, потребно је повећати капацитете, као и обезбедити континуирано усавршавање запослених кроз различите видове техничке стручне помоћи и сарадње са земљама у региону и Европској унији.

Статус и надлежности Комисије за хартије од вредности уређени су Законом о тржишту хартија од вредности, која између осталог, доноси подзаконска акта за споровођење закона и врши надзор над тржиштем и инвестиционим услугама у Србији. Запослени уз своје редовне активности, обављају послове праћења и усклађивања домаћег законодавства са прописима ЕУ. У циљу јачања административних капацитета Комисије за хартије од вредности, потребно је обезбедити континуирано усавршавање запослених кроз различите видове техничке помоћи и сарадње са регулаторним телима држава у региону и Европској унији. Током континуираног процеса усавршавања могућа је идентификација потреба за повећањем капацитета у циљу ефикасније примене правних тековина Европске уније.

Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности и организатор тржишта (Београдска берза а. д. Београд) доносе опште акте, свако у свом домену пословања, а којима се спроводе прописи из ове области на које сагласност даје Комисија за хартије од вредности.

Агенција за осигурање депозита, у функцији организатора Фонда за заштиту инвеститора, доноси општа акта којима се спроводе прописи из ове области, а на које сагласност даје Комисија за хартије од вредности.

II 3. Предузете спроведбене мере и изазови

II 3.1. Банкарство и финансијски конгломерати

На дан 1. августа 2017. године у банкарском сектору Србије пословало је 30 банака, од чега се 21 налази у већинском страном власништву. Укупна актива и капитал банкарског сектора на крају јуна 2017. године, износили су ЕУР 26,7 млрд и ЕУР 5,4 млрд респективно. Показатељ адекватности капитала на нивоу банкарског сектора је на крају марта 2017. године био 22,3%, што је далеко изнад регулаторног минимума који је у том тренутку био 12%. Показатељ учешћа проблематичних кредита у укупним кредитима је на крају јуна 2017. године био 15,6%, што представља пад за 1,5 процентних поена у односу на вредност тог показатеља са стањем на дан 31. децембра 2016. године. Такође, на крају јуна 2017. године 120,2% укупних бруто проблематичних кредита је било покривено регулаторним резервисањима за билансне изложености, а 68,9% исправкама

вредности тих кредита извршеним у складу са међународним рачуноводственим стандардима.

У Републици Србији за сада постоји једна домаћа институција електронског новца, односно издата је једна дозвола за издавање електронског новца. Такође, институције електронског новца из трећих држава обављају послове платног промета са иностранством за резиденте у Републици Србији, примењујући при томе одредбе Закона о девизном пословању. Тренутно постоји шест институција електронског новца из трећих држава преко којих резиденти обављају послове платног промета са иностранством. Листу институција електронског новца из трећих држава води и објављује Народна банка Србије на својој интернет презентацији.

Народна банка Србије је у децембру 2013. године усвојила Стратегију за увођење Базел III стандарда у Србији, којом је предвиђено да имплементација тих стандарда буде спроведена у три фазе. Прве две фазе су успешно окончане израдом анализе неусклађености постојећег правног оквира за банке у Србији и Стандарда Базела 2,5 и Базела III и спровођењем квантитативне студије утицаја увођења нових стандарда капитала, ризиком пондерисане активе, левериџ рација и показатеља покрића ликвидном активом. У оквиру треће фазе израђени су Нацрти прописа којима се Стандарди Базел 2.5 и Базел III уводе у Србији, односно којима се захтеви из Уредбе (ЕУ) бр. 575/2013 преносе у домаћи регулаторни оквир. Извршни одбор Народне банке Србије је 15. децембра 2016. године усвојио пакет прописа којим се имплементирају Базел III стандарди и то: Одлуку о адекватности капитала банке („Службени гласник РС“, бр. 103/16), Одлуку о објављивању података и информација банке („Службени гласник РС“, бр. 103/16), Одлуку о извештавању о адекватности капитала банке („Службени гласник РС“, бр. 103/16), Одлуку о изменама и допунама Одлуке о извештавању банака („Службени гласник РС“, бр. 103/16), Одлуку о управљању ризиком ликвидности банке („Службени гласник РС“, бр. 103/16) и Одлуку о изменама и допунама Одлуке о управљању ризицима банке („Службени гласник РС“, бр. 103/16).

Потписивање мултилатералног Споразума о сарадњи са Европским телом за банкарство (у даљем тексту: ЕБА) и телима надлежним за надзор земаља југоисточне Европе (ЈИЕ), представља значајан корак у унапређењу сарадње са европским институцијама.

Имајући у виду да је препозната потреба за системским решавањем проблематичних кредита, Влада Републике Србије је 13. августа 2015. године усвојила Стратегију за решавање проблематичних кредита. Стратегија укључује два акциона плана, тј. један припремљен од стране Владе Републике Србије и један припремљен од стране Народне банке Србије, од којих се очекује да, заједно имплементирани, чврсто поставе ниво проблематичних кредита на силазну путању. Циљ Стратегије је обезбеђивање подстицаја и уклањање препрека идентификованих у систему које спречавају правовремено решавање проблематичних кредита и успостављање система који ће спречити акумулацију проблематичних кредита до нивоа који може имати негативне ефекте на кредитну активност угрожавајући потенцијални економски раст.

Како би се остварио основни циљ, идентификовано је неколико кључних области у оквиру којих је потребно унапредити (1) регулаторни оквир, (2) изградњу капацитета и/или (3) примену прописа:

- унапређење капацитета банака за решавање проблематичних кредита;
- омогућавање услова за развој тржишта проблематичних кредита;
- побољшање и подстицање вансудског реструктурирања дуга и
- унапређење оквира за судско решавање дугова и хипотеку

Народна банка Србије је у протеклом периоду спровела све активности у складу са Акционим планом Народне банке Србије за спровођење Стратегије за решавање проблематичних кредита, а које су пре свега усмерене на јачање капацитета банака за решавање проблематичних кредита.

II 3.2. Осигурање и струковне пензије

Друштва за ре/осигурање у Србији (на дан 1. августа 2017. године - 4 друштва за животно и 7 за неживотно осигурање, 6 композитних друштва и 4 друштва за реосигурање, од којих је 14 друштва део група из Европске уније) су успоставила кључне функције у складу са Солвентношћу II, спровела ORSA и доставила извештај о ORSA Народној банци Србије и уредила поверавање послова у складу са Законом о осигурању.

Извршни одбор Народне банке Србије у јулу 2016. године усвојио је Стратегију за имплементацију Солвентности II у Републици Србији, којом су утврђене потребне активности и временски оквир за њену имплементацију. Стратегија ће се спроводити у три фазе: детаљна анализа усклађености регулативе, квантитативна студија утицаја и израда регулативе којом се Солвентност II имплементира у домаћи регулаторни оквир. Спроведена је прва фаза: детаљна геп анализа домаће регулативе, анализа могућности искључења примене Директиве на најмања друштва, као и анализа спремности и капацитета друштва за имплементацију Солвентности 2. Почев од другог квартала 2017. године. У току је реализација друге фазе Стратегије.

III УСКЛАЂИВАЊЕ ЗАКОНОДАВНОГ И ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА СА ПРАВНИМ ТЕКОВИНАМА ЕУ

III 1. Планови усаглашавања законодавног оквира са правним тековинама ЕУ

III 1.1. Банке и финансијски конгломерати

Примена прописа којима се уводе Базел III стандарди започела је 30. јуна 2017. године.

Прописани минимални показатељ адекватности капитала спуштен је са 12% на 8%, а паралелно су утврђени заштитни слојеви капитала (заштитни слој за очување капитала, контрациклични заштитни слој капитала, заштитни слој капитала за структурни системски ризик, заштитни слој капитала за системски значајне банке). Новим прописима постиже се усклађеност са захтевима из Уредбе (ЕУ) бр. 575/2013, уводе се сва три показатеља адекватности капитала (показатељ адекватности основног акцијског капитала банке, показатељ адекватности основног капитала банке, показатељ адекватности капитала банке),

нови стандарди за обрачун капиталних захтева за кредитни, тржишни, оперативни и кредитни ризик по основу секјуритизације, повољнији пондер ризика за изложености обезбеђене хипотекама на пословним непокретностима, нови капитални захтев за позиције из портфолија намењеног трговању корелацијама, прописана је обавеза употребе *stressed VAR* параметра у обрачуну капиталних захтева за тржишне ризике, уводе се капитални захтев за прекорачење лимита изложености у књизи трговања банке, прописан је леверици рација и показатељ покрића ликвидном активом.

Такође, овим прописима је одређено да ће третман потребне резерве за процењене губитке као одбитне ставке од капитала и кредитним ризиком пондерисане активе, која представља специфичност регулаторног оквира за банке у Републици Србији, бити укинута 1. јануара 2019. године, док ће у периоду до тог датума банке моћи додатно да умање износ потребне резерве за процењене губитке уколико смање ниво проблематичних кредита у својим портфолијима.

Додатно, новим прописима је предвиђено да до дана уласка Републике Србије у Европску унију пондер ризика који се додељује изложеностима према Републици Србији и Народној банци Србије, као и изложеностима према државама чланицама Европске уније и њиховим централним банкама које су изражене и измирују се у валути било које државе чланице, буде исти као пондер ризика који се додељује изложеностима према овим лицима које су изражене и измирују се у њиховим националним валутама.

Имајући у виду да је за усклађивање регулаторног оквира за банке са захтевима из Директиве 2013/36/ЕУ, нарочито у делу који се односи на слободу оснивања и пружања услуга и сарадњу са државама чланицама, као и за усклађивање са Директивом 2001/24/ЕЗ, потребно спровести измене Закона о банкама (или донети нови закон), односно Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање, те измене ће бити извршене најкасније до краја 2018. године, с тим да ће примена појединих одредаба Закона бити одложена најкасније до дана уласка Републике Србије у Европску унију.

С обзиром да ће се потпуна усклађеност домаћег правног оквира са Директивом 2002/87/ЕЗ постићи усвајањем Закона о финансијским конгломератима, у Народној банци Србије је у току свеобухватна анализа те директиве, како би се сагледао најадекватнији начин за њено транспонување, након чега би се покренула иницијатива за формирање радне групе за израду тог закона, чије је усвајање планирано најкасније до краја 2018. године, с тим да ће примена појединих одредаба Закона бити одложена најкасније до најкасније до дана уласка Републике Србије у Европску унију.

Потпуна усклађеност домаћег правног оквира са Директивом 86/635/ЕЕЗ постићи ће се доношењем подзаконских аката НБС најкасније до дана уласка Републике Србије у Европску унију.

Ограничење у вези са пословањем пружалаца платних услуга на нивоу Европске уније која се односи на немогућност кредитних институција, платних институција и институција електронског новца са седиштем у држави чланица Европске уније да пружају описане услуге или издају електронски новац у Републици Србији само на основу одговарајуће дозволе коју је таква институција стекла у матичној земљи, престаје у складу са Законом о платним услугама од дана уласка Републике Србије у Европску унију.

Усклађивање са са одредбама Директиве 2014/59/ЕУ, а које се односе на посебне механизме за финансирање реструктурирања, као и одредбе о сарадњи између држава чланица) планирано је до краја 2018. године.

Рок за усклађивање закона који уређују систем осигурања депозита са Директивом 2014/49/ЕУ је крај 2018. године, с тим што би потпуна усклађеност која се тиче висине осигураног износа депозита и увођења обрачуна премије на бази ризика, уследила уласком Републике Србије у Европску Унију.

III 1.2. Осигурање и струковне пензије

Потпуно усклађивање са захтевима Директиве 2009/138/ЕЗ (Солвентност II) извршиће се изменама и допунама Закона о осигурању (или доношењем новог Закона) у четвртом тромесечју 2018. године, с тим да ће се поједине одредбе тог закона примењивати од дана уласка Републике Србије у Европску унију. Доношење измена и допуна Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање, којима ће се извршити усклађивање са одредбама Директиве 2009/138/ЕЗ у погледу спровођења поступка прекограничног стечаја/ликвидације друштава за ре/осигурање, планира се такође за четврто тромесечје 2018. године, с тим да ће се поједине одредбе примењивати од дана уласка Републике Србије у Европску унију.

Изменама Уредбе о утврђивању најниже суме осигурања на коју може бити уговорено осигурање власника моторних возила од одговорности за штету причињену трећим лицима у четвртом тромесечју 2018. године, извршиће се даље усклађивање са одредбама Директиве 2009/103/ЕЗ о моторним возилима у погледу сума осигурања од аутоодговорности. Висина суме осигурања од аутоодговорности биће потпуно усклађена са сумом предвиђеном у наведеној Директиви најкасније до дана уласка Републике Србије у Европску унију.

Имајући у виду да је јануара 2016. године донета нова Директива 2016/97/ЕУ о дистрибуцији осигурања, у Републици Србији пратиће се поступак хармонизације у државама чланица ЕУ са наведеном Директивом, односно промене које се дешавају на нивоу ЕЈОРА-е. На овај начин извршиће се адекватна припрема за прилагођавање домаћег законодавства новим правилима у области дистрибуције осигурања до дана уласка Републике Србије у Европску унију, будући да је рок за усклађивање држава чланица ЕУ са одредбама наведене Директиве 23. фебруар 2018. године. Законом о осигурању, у четвртом тромесечју 2018. године, извршиће се даље усклађивање са одредбама наведене Директиве, у погледу висине суме осигурања од професионалне одговорности за штете које настану обављањем послова посредовања у осигурању и додатних захтева за инвестиционе производе засноване на осигурању. Изменама Закона о обавезном осигурању у саобраћају, до краја 2017. године, ради усаглашавања са наведеном Директивом биће предвиђена продаја полиса осигурања од аутоодговорности на техничким прегледима возила само од стране лиценцираних заступника у осигурању (правних лица и предузетника).

До краја другог тромесечја 2018. године усвојиће се измене и допуне Одлуке о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање и Одлуке о

садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање, ради потпуног усклађивања са одредбама Директиве 91/674/ЕЕЗ о рачуноводству у осигурању.

Имајући у виду да је децембра 2016. године донета нова Директива 2016/2341/ЕУ о делатностима и надзору институција за струковне пензије, којом је стављена ван снаге претходна Директива 2003/41/ЕЗ, у Републици Србији ће се пратити поступак хармонизације у државама чланица ЕУ са наведеном Директивом, односно промене које се дешавају на нивоу ЕИОРА-е. Будући да је рок за усклађивање држава чланица ЕУ са одредбама наведене Директиве 13. јануар 2019. године, Република Србија ће период усклађивања у Европској унији искористити за анализу решења и за адекватну припрему за прилагођавање домаћег законодавства новим правилима у овој области, како би се обезбедила потпуна усклађеност до дана уласка Републике Србије у Европску унију.

III 1.3. Инфраструктура финансијских тржишта

Народна банка Србије је предузела активности на законском уређењу материје финансијског обезбеђења сагласно решењима из Директиве 2002/47/ЕЗ о финансијским средствима обезбеђења. Оквирни план је да се Предлог Закона о финансијском обезбеђењу изради током 2017 године. Усвајањем наведеног закона обезбедиће се потпуна усклађеност са Директивом 2002/47/ЕЗ.

Транспоновање одредаба Директиве 98/26/ЕЗ о коначности поравнања у платним системима и системима за поравнање хартија од вредности, у делу који се односи на коначност поравнања у системима за поравнање хартија од вредности у законодавство Републике Србије извршиће се кроз Закон о тржишту капитала најкасније до краја 2018. године.

Министарство финансија - Група за хартије од вредности и тржиште капитала извршиће усклађивање са Уредбом (ЕУ) бр. 648/2012 о ОТС дериватима, централним тржишним учесницима и депоима података о трговању доношењем посебног закона који би уређивао само ОТС деривате. Релевантна подзаконска акта у вези са спровођењем планираних законских измена биће донета од стране надлежних тела.

У вези са усклађивањем домаћег законодавства са Уредбом (ЕУ) бр. 909/2014 о унапређењу салдирања хартија од вредности у Европској унији и о централним депозитарима хартија од вредности, напомињемо да су пословање и подзаконска акта Централног регистра дизајнирани у складу са основним принципима инфраструктуре финансијских тржишта који су постављени од стране Одбора за платни систем и систем салдирања Банке за међународни систем салдирања (CPSS-BIS) и Међународне организације комисија за хартије од вредности (IOSCO), а из које проистиче европска регулатива за ову област. Даље усклађивање са Уредбом (ЕУ) бр. 909/2014 о унапређењу салдирања хартија од вредности у Европској унији и о централним депозитарима хартија од вредности биће спроведено доношењем измена и допуна Закона о тржишту капитала, од стране Министарства финансија.

Транспоновање Уредбе (ЕУ) бр. 648/2012 и Уредбе (ЕУ) бр. 909/2014 биће пропраћено и изменама општих аката Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности.

Стварање услова за пуну примену Уредбе (ЕУ) бр.648/2012 о ОТС дериватима, централним тржишним учесницима и депоима података о трговању и Уредбе (ЕУ) бр. 909/2014 о унапређењу салдирања хартија од вредности у Европској унији и о централним депозитарима хартија од вредности, спровешће се најкасније шест месеци пре уласка Републике Србије Европској унији. Уз правовремено и адекватно појачавање административног капацитета (броја запослених на овим пословима), очекује се да ће регулатива у вези с пословањем Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности бити у потпуности усклађена са Уредбом (ЕУ) бр. 909/2014 о унапређењу салдирања хартија од вредности у Европској унији и о централним депозитарима хартија од вредности најкасније шест месеци пре уласка Републике Србије Европској унији.

У вези са Уредбом (ЕУ) бр. 2015/2365 о транспарентности трансакција финансирања хартија од вредности и поновној употреби и измени Уредбе (ЕУ) бр. 648/2012 пратиће се промене које се дешавају на нивоу Европске уније како би се до дана приступања Републике Србије Европској унији створили услови за њену примену.

III 1.4. Тржишта хартија од вредности и инвестиционе услуге

Доношењем Закона о тржишту капитала, који ће припремити Министарство финансија, као и подзаконских аката од стране Комисије за хартије од вредности и Централни регистар, депоа и клиринга хартија од вредности, до краја четвртог тромесечја 2018, извршиће се потпуно усклађивање са директивама 2003/71/ЕЗ, 2010/73/ЕУ, 2014/57/ЕУ и 2014/65/ЕУ, чиме ће се створити услови за примену Уредби 596/2014 и 600/2014 од дана уласка Републике Србије у Европску унију.

Доношењем Закона о инвестиционим фондовима, који ће припремити Министарство финансија као и подзаконских аката од стране Комисије за хартије од вредности, до краја четвртог тромесечја 2018, извршиће се потпуно усклађивање са директивама 2009/65/ЕЗ и 2014/91/ЕУ.

Доношењем посебног закона, који ће припремити Министарство финансија као и подзаконских аката од стране Комисије за хартије од вредности, до краја четвртог тромесечја 2018, извршиће се потпуно усклађивање са Директивом 2011/61, чиме ће се створити услови за примену Уредби 345/2013 и 346/2013 од дана уласка Републике Србије у Европску унију.

Стварање услова за примену Уредби 2015/760/ЕУ и 1286/2014/ЕУ спровешће се најкасније до дана уласка Републике Србије у Европску унију.

III 2. Планови усаглашавања институционалних оквира / административних капацитета са правним тековинама ЕУ

III 2.1. Банкарство и финансијски конгломерати

Јачање административних капацитета, планирано је да се настави, посебно имајући у виду значајније ангажовање кадрова у процесу усклађивања са правним тековинама ЕУ у овој области. Значајна помоћ у усавршавању запослених очекује се из пројекта у оквиру програма који се финансирају из развојне помоћи Европске уније (IPA 2 пројекти,

TWINNING LIGHT, TAIEХ). Посебан фокус будућих стручних усавршавања и обука планиран је у области примена Базел III стандарда, допунског надзора финансијских конгломерата, оквира за опоравак и решавање проблематичних банака, спровођења микро стрес тестова, као и примене МРС/МСФИ.

Јачање сарадње са ЕБА и телима надлежним за надзор земаља југоисточне Европе (ЈИЕ) планирано је и у наредном периоду, као и даље унапређење сарадње са домаћим и страним регулаторним телима, а ради вршења и унапређивања надзорне функције Народне банке Србије, као и обављања послова који се односе на реструктурирање банака.

Додатно, Народна банка Србије предузима свеобухватне активности у циљу унапређења супервизорске праксе и капацитета у контексту јачања супервизије банака. У том смислу припремљен концептуални оквир за унапређење супервизије који начелно садржи идентификоване елементе супервизорског процеса које је потребно унапредити, као и план активности у области унапређења супервизорског процеса. У складу са тим планом, припремљен је јединствени Супервизорски приручник који се односи на непосредно и посредно спровођење процеса супервизије банака.

Планирано је јачање капацитета у области надзора над пружаоцима платних услуга и институцијама електронског новца, како повећањем број ангажованих лица, тако и ужом специјализацијом запослених за обављање одређених активности које се спроводе у оквиру Одсека.

У области реструктурирања банака, Народна банка Србије планира предузимање активности у циљу унапређења и јачања капацитета Сектора за реструктурирање банака, кроз успостављање различитих видова техничке помоћи, обуке, семинаре и сл. Такође, планира се успостављање сарадње са домаћим и страним регулаторним телима и телима надлежним за реструктурирање, као и израда интерних аката (процедура, методологија, смерница) ради спровођења одредаба Закона о банкама и других релевантних прописа у вези са припремом и спровођењем поступка реструктурирања банака.

III 2.2. Осигурање и струковне пензије

У Републици Србији је успостављена адекватна институционална инфраструктура за имплементацију и спровођење правне тековине у овој области. Потребно је даље унапређење административних капацитета надлежних институција континуираним стручним усавршавањем запослених кроз разне видове техничке помоћи, обуке, семинаре и сл, где се очекује значајна подршка кроз програме Европске уније - IPA, TAIEХ и др.

Даље јачање административних капацитета потребно је у:

- Народној банци Србије, посебно кроз усвајање специфичних компетенција потребних за имплементацију Солвентности II, укључујући и развој ИТ инфраструктуре, како би се омогућио континуиран развој супервизије осигурања, као и за област дистрибуције осигурања и супервизије тржишног понашања субјеката надзора у тој области,
- Агенцији за осигурање депозита, ради спровођења прописа којима ће се транспоновати правна тековина Европске уније која се односи на стечај/ликвидацију домаћих друштава за ре/осигурање у Европској унији,

- Народној банци Србије, ради спровођења прописа којима ће се транспоновати правна тековина Европске уније у области финансијских извештаја друштава за ре/осигурање, надлежним министарствима и Народној банци Србије за област струковних пензија.

До дана уласка Републике Србије у Европску унију планирају се следећа унапређења ИТ инфраструктуре:

- омогућавање апликативне подршке стварању јединственог информационог система којим би се омогућила пуна примена Солвентности II,

- омогућавање електронске размене података са свим надлежним телима/лицима.

Такође, потребно је даље унапређивати сарадњу са супервизорима из региона и држава чланица Европске уније, уз предузимање корака ради стицања статуса посматрача у раду ЕИОРА-е.

III 2.3. Инфраструктура финансијских тржишта

Када је у питању институционални оквир за преношење, спровођење и примену правних тековина Европске уније у делу који се односи на инфраструктуру финансијских тржишта, а нарочито узимајући у обзир да је потребно донети посебан закон, који би уређивао ОТЦ деривате, биће потребно јачање постојећих административних капацитета. Такође, а ради усаглашавања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности са правним тековинама ЕУ, неопходно је ангажовање већег броја извршилаца. У вези са постојећим административним капацитетима, потребно је њихово јачање ради даљег усклађивања са правним тековинама у овој области до дана приступања Републике Србије Европској унији и њиховог спровођења у пракси и то кроз различите видове техничке помоћи и сарадње са релевантним институцијама земаља у региону и Европској унији.

III.2.4. Тржишта хартија од вредности и инвестиционе услуге

Када је у питању институционални оквир за преношење, спровођење и примену правних тековина Европске уније у делу који се односи на тржиште хартија од вредности и инвестиционе услуге, у оквиру Министарства финансија – Група за хартије од вредности и тржиште капитала потребно је повећање постојећих административних капацитета ради даљег усклађивања са значајним бројем прописа Европске уније у овој области, као и успостављање различитих видова техничке помоћи и сарадње са релевантним институцијама земаља у региону и Европској унији, а у циљу ефикасног спровођења прописа у пракси.

IV. Прихватање правних тековина

Република Србија прихвата тековине Европске уније у Поглављу 9 – Финансијске услуге и биће у позицији да их у потпуности спроведе до ступања у чланство онако како оне гласе на дан 1. јануар 2017. године Република Србија ће спровести преостале правне тековине, тј. тековине настале након 1. јануара 2017. године, до ступања у чланство Европске уније, у складу са резултатима преговора у овом поглављу.

Република Србија не захтева специфична прилагођавања у овом поглављу.

